

book
PLATFORM

Бібліо книга ФІПР

Чесні правила гри та можливості співпраці

Право інтелектуальної власності
та умови праці письменників і перекладачів
художньої літератури в Україні

The Book Platform project is funded by the European Union
and is implemented in the frames of the Eastern Partnership Culture Programme.

EUROEAST
CULTURE

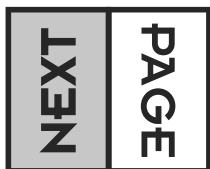
This publication does not represent the official view of the European Commission or the European Union institutions.
The European Commission accepts no liability whatsoever with regard to its content

Чесні правила гри та можливості співпраці

Право інтелектуальної власності
та умови праці письменників і перекладачів
художньої літератури в Україні

Матеріали для воркшопу з авторського права та умов праці письменників і перекладачів художньої літератури в Україні “Чесні правила гри, сучасні умови праці та можливості співробітництва”, що відбувся 15-16 грудня 2012 р. у Львові в рамках проекту «Book Platform», підготовані спільно фондом «Next Page», ГО «Форум видавців» та Європейською радою асоціацій (CEATL)

Publishers' Forum – Ukraine

ПЕРЕЛІК МАТЕРІАЛІВ

1. SEATL: Кодекс належної практики	4
2. Володимир Коноваленко, Аксиоми права інтелектуальної власності	5
3. Юка Гаврилова, Ліцензійний договір (зразок).....	10
4. Юка Гаврилова про працю літературного агента в Україні (уривки з інтерв'ю)	17

КОДЕКС НАЛЕЖНОЇ ПРАКТИКИ

АБО

HEXALOGUE

Шість заporук «чесної гри» у сфері літературного перекладу, які були затверджені на Генеральних зборах Європейської ради асоціацій перекладачів літератури (CEATL) 14 травня 2011 р.

1. Ліцензування прав

Ліцензування прав на використання перекладу має бути обмеженим у часі - максимум на п'ять років. Це є підставою для визначення умов та тривалості дії ліцензованих прав на оригінальний твір. Кожне ліцензоване право повинне бути згаданим у контракті.

2. Гонорар

Гонорар за виконання дорученої роботи повинен бути справедливим і таким, що дозволятиме перекладачеві вести гідне життя і створювати якісний літературний переклад.

3. Умови оплати

При підписанні контракту перекладач повинен отримати попередню оплату в розмірі однієї третьої суми гонорару щонайменше. Залишок суми виплачується найпізніше на момент завершення і передачі перекладу.

4. Зобов'язання публікації

Видавець повинен опублікувати переклад упродовж терміну, який вказаний у договорі, й не пізніше, ніж за два роки після завершення і передачі рукопису.

5. Розподіл прибутку

Перекладач повинен отримувати справедливу частку прибутку від використання його/її роботи у будь-який спосіб, починаючи з першого примірника.

6. Ім'я перекладача

Ім'я перекладача як автора перекладу має згадуватися при кожній згадці імені автора оригінального твору.

CEATL

Conseil Européen des Associations de Traducteurs Littéraires
European Council of Literary Translators' Associations

© Володимир В. Коноваленко, 1998-2012

Письменник,
член Національної спілки журналістів України,
консультант з авторського права
e-mail: vkonovalenko@list.ru
Website: www.konovalenko.zp.ua

АКСІОМИ ПРАВА ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ

Аксіоми права інтелектуальної власності (ІВ) - це коротка інформація про інтелектуальну власність, з якої автор може дізнатися про основні положення права ІВ.

У зв'язку з тим, що результат творчої діяльності автора охороняється авторським правом і використовується для створення об'єктів суміжних прав, то сформулюємо аксіоми для кожного із цих об'єктів права ІВ.

Запропоновано наступне **маркування аксіом**.

Аксіома ІВ - аксіома загальна для всіх об'єктів права ІВ.

Аксіома АП - аксіома авторського права.

Аксіома СП - аксіома суміжних прав.

Прийняті скорочення нормативних документів

ЦКУ - Цивільний Кодекс України

КУАП - Кодекс України про адміністративні правопорушення

КК - Кримінальний кодекс України

Закон про авторське право - Закон України «Про авторське право і суміжні права» в редакції від 11.07.2001 р.

Постанова КМУ № 71 - Постанова КМ України «Про затвердження розміру винагороди (роялті) за використання опублікованих з комерційною метою фонограм і відеограм та порядку її виплати» № 71 від 18.01.2003 р.

Постанова КМУ № 72 - Постанова КМ України «Про затвердження мінімальних ставок винагороди (роялті) за використання об'єктів авторського права і суміжних прав» від 18.01.2003 р. № 72.

Аксіоми загальні для всіх об'єктів права ІВ

Аксіома ІВ № 1. Інтелектуальна власність - це особлива власність фізичних та юридичних осіб, яка може приносити дохід не маючи ні ваги, ні об'єму, ні запаху, ні кольору та іншої властивості матеріального об'єкта.

Аксіома ІВ № 2. Об'єктами права ІВ є (ст. 422 ЦКУ)¹:

- об'єкти авторського права (твори в галузі літератури, науки і мистецтва);
- об'єкти суміжних прав (виконання, фонограми, відеограми).

¹ В даному матеріалі зупинімося тільки на об'єктах авторського права і суміжних прав.

Аксіома ІВ № 3. Суб'єктами права ІВ є фізичні та юридичні особи, яким належить виключне право на об'єкти права ІВ (ст. 421 ЦКУ).

Аксіома ІВ № 4. Право ІВ складається з немайнових (особистих) прав авторів (ст. 423 ЦКУ) і майнових прав на об'єкти права ІВ (ст. 424 ЦКУ).

Аксіома ІВ № 5. Наявність майнових прав на об'єкти права ІВ дозволяє суб'єктам права ІВ отримувати винагороду за їх використання.

Аксіома ІВ № 6. Право ІВ і право власності на річ не залежать одне від одного (ст. 419 ЦКУ). Це означає, що перехід права на об'єкти права ІВ, наприклад, літературний твір, не тягне за собою перехід права власності на річ, наприклад, книгу, а перехід права власності на річ не тягне переходу права на об'єкти права ІВ.

Аксіома ІВ № 7. Розпорядження майновими правами ІВ здійснюється відповідно до договору (ст. 1107 ЦКУ).

Аксіома ІВ № 8. Один і той же результат творчої діяльності може одержати охорону кількома інститутами права ІВ.

Аксіома ІВ № 9. Між багатьма нормами законів у сфері ІВ є суперечності (колізії).

Аксіома ІВ № 10. Особа, яка порушила право ІВ, очікує сума і тюрма (ст. 432 ЦКУ, ст. 51-2 КУАП; ст. 176, ст. 177, ст. 229 КК).

Аксіоми авторського права і суміжних прав

Аксіоми авторського права й суміжних прав сформульовані відповідно до ЦКУ й Закону про авторське право.

1. Аксіоми авторського права

Аксіома АП № 1. Авторське право - розділ цивільного права, що регулює особисті немайнові та майнові відносини, пов'язані зі створенням та використанням творів.

Аксіома АП № 2. Твором є результат творчої діяльності автора у сфері літератури, науки і мистецтва.

Аксіома АП № 3. Авторське право виникає з моменту створення твору (частина 1 ст. 437 ЦКУ; частина 2 ст. 11 Закону про авторське право).

Аксіома АП № 4. Автор є первинним суб'єктом авторського права.

Аксіома АП № 5. Авторсько-правова охорона надається лише оригінальним творам.

Аксіома АП № 6. Авторське право не вимагає обов'язкової державної реєстрації (частина 2 ст. 11 Закону про авторське право).

Аксіома АП № 7. Авторське право на твір можна зареєструвати у Державному департаменті інтелектуальної власності у будь який час в течії дії авторського права.

Аксіома АП № 8. Авторсько-правова охорона надається формі твору, а не його змісту (частина 3 ст. 8 Закону про авторське право).

Аксіома АП № 9. Авторське право складається з немайнових (особистих) (ст. 438, ст. 439 ГК У; ст. 14 Закону про авторське право) і майнових прав автора (ст. 440 ЦК У; ст. 15 Закону про авторське право).

Аксіома АП № 10. Особи, яким належать виключні майнові права на твори, є суб'єктами авторського права (ст. 435 ЦКУ, ст. 7 Закону про авторське право).

Аксіома АП № 11. Суб'єкти авторського права мають право представляти знак копірайт © на примірниках твору.

Аксіома АП № 12. Автору належать виключні майнові права на твір до тих пір, поки вони не передані іншій особі (частина 2 ст. 28, 31 Закону про авторське право; ст. 1113 ЦКУ).

Аксіома АП № 13. Твір оприлюднюється з дозволу автора (ст. 1 Закону про авторське право).

Аксіома АП № 14. Твір використовується суб'єктами авторського права або особами, які отримали дозвіл на його використання (ст. 443, 1109 ЦКУ, ст. 33 Закону про авторське право).

Аксіома АП № 15. Дозвіл на використання твору оформляється ліцензійним договором (ліцензією) (ст. 1108, 1109 ЦКУ, ст. 33 Закону про авторське право).

Аксіома АП № 16. Ліцензійний договір (ліцензія) не вимагають обов'язкової державної реєстрації (частина 1 ст. 1114 ЦКУ).

Аксіома АП № 17. В освітніх цілях твори можуть використовуватися без дозволу автора і без виплати винагороди (ст. 21 - 24 Закону про авторське право).

Аксіома АП № 18. Тільки автор або особа, якій належать майнові права на твір, вирішує питання про оплатне або безоплатне його використанні (ст. 445 ЦКУ).

Аксіома АП № 19. Автор мають право на винагороду за використання твору (ст. 445 ЦКУ; частина 5 ст. 15 Закону про авторське право).

Аксіома АП № 20. Виключні майнові права на службовий твір належать автору і роботодавцю спільно, якщо в трудовому договорі не записано інше (частина 2 ст. 429 ЦКУ).

Аксіома АП № 21. Автору службового твору виплачується винагорода за його створення і використання (частина 3 ст. 16 Закону про авторське право).

Аксіома АП № 22. Затверджено мінімальні ставки авторської винагороди за використання творів (Постанова КМУ № 72).

Аксіома АП № 23. Авторське право на твір і право власності на річ, в якому воно виражено, наприклад у вигляді книги, не залежать один від одного (ст. 419 ЦКУ, ст. 12 Закону про авторське право).

Аксіома АП № 24. Майнові права на твір, на якому зображені (включені) інші твори, наприклад, на фотографії є зображення скульптури, є залежними і, отже, такий твір не можна використовувати без дозволу особи, якій належить авторське право на твір, зображення якого використовується.

Аксіома АП № 25. Використовувати зображення фізичної особи у творах необхідно з граничною обережністю.

Аксіома АП № 26. Розміщення твори в мережі Інтернету є відтворенням.

Аксіома АП № 27. Особа, яка порушила авторське право, очікує сума і тюрма (ст. 51-2 КУАП; ст. 52 Закону про авторське право; ст. 176 КК).

2. Аксиоми суміжних прав

Аксиома СП № 1. Суміжні права - розділ цивільного права, що регулює немайнові та майнові відносини, пов'язані зі створенням та використанням виконань, фонограм, відеограм і передач (програм) організацій мовлення².

Аксиома СП № 2. Об'єктами суміжних прав є виконання, фонограми, відеограми (ст. 449 ЦКУ; ст. 35 *Закону про авторське право*).

Аксиома СП № 3. Суміжні права виникають внаслідок факту виконання твору, виробництва фонограми та відеограми (частина 2 ст. 37 *Закону про авторське право*).

Аксиома СП № 4. Суміжних права виникають без виконання будь-яких формальностей (ст. 449 ЦКУ; частина 3 ст. 37 *Закону про авторське право*).

Аксиома СП № 5. Суміжні права на виконання, фонограми, відеограми і право власності на річ, в якому вони виражені, не залежать один від одного (ст. 419 ЦКУ).

Аксиома СП № 6. Особи, яким належать майнові права на виконання, фонограми, відеограми є суб'єктами суміжних прав (ст. 445 ЦКУ; ст. 36 *Закону про авторське право*).

Аксиома СП № 7. Первинними суб'єктами суміжних прав є виконавці, виробники фонограм і відеограм (ст. 450 ЦКУ).

Аксиома СП № 8. Особи, які мають суміжні права, мають право використовувати знак охорони суміжних прав («Р» в колі) (частина 4 ст. 451 ЦКУ; частина 3 ст. 37 *Закону про авторське право*).

Аксиома СП № 9. У кожного виконання є виконавець, якому належать немайнових (особистих) (ст. 38 *Закону про авторське право*) і майнових прав на виконання (ст. 39 *Закону про авторське право*).

Аксиома СП № 10. Права виконавця виникають з моменту виконання твору (частина 1 ст. 451 ЦКУ; частина 2 ст. 37 *Закону про авторське право*).

Аксиома СП № 11. Виконавцю належать майнові права на виконання до тих пір, поки права не передані іншій особі (частина 1 ст. 44 *Закону про авторське право*; ст. 1113 ЦКУ).

Аксиома СП № 12. Виконання використовується виконавцем або особою, яка отримала дозвіл на його використання.

Аксиома СП № 13. Дозвіл на використання виконання оформляється ліцензійним договором (ліцензією) (ст. 1108, 1109 ЦКУ).

Аксиома СП № 14. Тільки виконавець вирішує питання про платне або безоплатне використання виконань.

Аксиома СП № 15. Виконавець має право на винагороду за будь-яке використання виконання.

Аксиома СП № 16. Майнові права на виконання творів є залежними від авторських прав на твір, що виконується і, отже, їх не можна використовувати без дозволу суб'єктів авторського права.

Аксиома СП № 17. У кожній фонограми (відеограми) є виробник фонограм (відеограм) (ст. 36 *Закону про авторське право*).

Аксиома СП № 18. Права виробника фонограм (відеограм) вини-

² В аксіомах будуть розглядатися тільки ті об'єкти суміжних прав, майнові прав на які залежні від майнових прав на твори.

кають з моменту першого вироблення фонограми (відеограми) (частина 1 ст. 451 ЦКУ; частина 2 ст. 37 Закону про авторське право).

Аксіома СП № 19. Виробникові фонограм (відеограм) належать майнових прав на фонограми (відеограми) (ст. 40 Закону про авторське право).

Аксіома СП № 20. Виробникові фонограм (відеограм) належать майнові права на фонограми (відеограми) до тих пір, поки вони не передані іншій особі (частина 2 ст. 44 Закону про авторське право; ст. 1109 ЦКУ).

Аксіома СП № 21. Фонограми (відеограми) використовується суб'єктами суміжних прав або особами, які отримали дозвіл на їх використання.

Аксіома СП № 22. Дозвіл на використання фонограми (відеограми) оформляється ліцензійним договором (ліцензією) (ст. 1008, 1109 ЦКУ).

Аксіома СП № 23. Без дозволу виробників фонограм (відеограм) і виконавців, але з виплатою винагороди дозволяється використовувати фонограми (відеограми), які опубліковані з комерційною метою (частина 1 ст. 43 Закону про авторське право).

Аксіома СП № 24. Тільки виробник фонограм (відеограм) вирішує питання про платне або безоплатне використання фонограми (відеограми).

Аксіома СП № 25. Затверджені мінімальні ставки винагороду за використання об'єктів суміжних прав (Постанова КМУ № 71; Постанова КМУ № 72).

Аксіома СП № 26. Організації колективного управління здійснюють збір винагороди за використання фонограм (відеограм), опублікованих з комерційною метою (частина 2 ст. 43 Закону про авторське право).

Аксіома СП № 27. Майнові права на фонограми (відеограми) є залежними від авторського права на виконувані твори і прав виконавців і, отже, їх не можна використовувати без дозволу авторів та виконавців.

Аксіома СП № 28. Розміщення фонограми (відеограми) у мережі Інтернету є відтворенням.

Аксіома СП № 29. Ліцензійний договір (ліцензія) не вимагають обов'язкової державної реєстрації (частина 1 ст. 1114 ЦКУ).

Аксіома АП № 30. Особа, яка порушила суміжні права, очікує сума і тюрма (ст. 51-2 КУАП; ст. 52 Закону про авторське право; ст. 176 КК).

Цей зразок умовного договору не є еталоном, взірцем чи нацеєю. Він лише учбовий матеріал для нашого тренінгу. У кожного видавництва є свій типовий документ, де кількість та порядок пунктів різняться. Однак будь-який типовий договір, поки не підписаний Сторонами, є лише канвою й піддається корегуванню. Наше практичне завдання полягає в тому, щоби навчитися читати та редагувати такі документи, розуміти формулювання, усвідомлювати наслідки їх підписання, вміти слідкувати за виконанням.

ЛІЦЕНЗІЙНИЙ ДОГОВІР № XX/18 ЄЄ
або
АВТОРСЬКИЙ ДОГОВІР № XX/18 ББ

м. Санта Матильда

“27” травня 2013 р.

Товариство з обмеженою відповідальністю «Вишивані рушнички» м. Санта Матильда, (далі «Ліцензіат» або «Видавництво») в особі Директора Гусака Ромуальда Степановича що діє на підставі Документу (зазвичай Статуту), та Іздриченко Іздрик Іздрикович (далі «Ліцензіар», «Автор»), з другого боку, (в подальшому разом іменуються «Сторони», а кожна окремо - «Сторона») уклали цей Авторський/Ліцензійний договір (далі «Договір», «Угода») про таке.

1. ПРЕДМЕТ УГОДИ

1.1. Предметом Угоди є твір під робочою назвою «Дайтегрошібомихорші» (надалі Твір) автор Іздриченко Іздрик Іздрикович, мова - українська.

1.2. Автор ручиться, що тільки він може розпоряджатися авторським правом на свій Твір і що досі він не зробив ніяких розпоряджень, суперечних правовим обмеженням, які містить ця Угода.

1.3. Автор зобов'язаний письмово вказати Видавництву на всі наявні у Творі зображення осіб або подій, з якими пов'язаний ризик звинувачення у порушенні прав особи. Якщо Автор буде звинувачений у такому порушенні, Видавництво гарантує йому свою підтримку так само, як і Автор при захисті Видавництва від таких претензій стає на його бік.

Пункт 1.3. є скоріше декларативним, бо для уникнення подібних звинувачень існують інші інструменти. Однак письменнику приємно усвідомлювати, що Видавництво готове захищати його у кризовій ситуації і чекає того ж самого від автора. Партнерські стосунки.

2. ПЕРЕДАЧА ПРАВ

2.1. В порядку та на умовах, визначених цим Договором/Угодою, Автор (Ліцензіар) надає Видавництву (Ліцензіату) ліцензію (дозвіл) на виключні майнові авторські права на використання Твору, як у повному обсязі, так і в будь-якій його частині, у будь-якій формі і будь-яким способом, на території усього світу, будь-якою мовою, окрім клінгонської (як приклад обмеження) терміном на 3 (5, 7) років з моменту підписання цього Договору.

2.2. Перелік прав переданих Автором Видавництву за п.2.1., зокрема, включає:

2.2.1. Право розмноження й розповсюдження Твору у будь-якій книжковій або іншій формі для усіх видань і накладів без обмеження кількості примірників, будь-якою мовою, окрім клінгонської;

2.2.2., 2.2.3., 2.2.4., ...

2.3. Перелік прав переданих Автором Видавництву за п.2.1., також, включає:

2.3.1. Право на зміну назви Твору, його переробку, адаптацію та інші подібні зміни (якщо ці зміни Твору призначені для використання самим Видавництвом, вони повинні бути погоджені з Автором).

2.3.2. Право на обробку Твору для сцени, як і на представлення на сцені цієї театральної версії. Право на кіно- чи відео- зйомку цієї театральної версії, також право на створення кіно- чи відеофільму на основі цієї зйомки, а також право на будь-яку демонстрацію цього кіно- чи відеофільму, як також право на розмноження і продаж копій цього фільму, як на будь-яких відомих на сьогодні носіях (фотоплівка, відеокасети, CD, DVD тощо) так і на носіях, які можуть бути створені після підписання цієї Угоди, а також способами, які не потребують матеріальних носіїв, у тому числі через мережу Інтернет.

2.3.3., 2.3.4., ...*перераховується геть усе, на що саме передаються права. Проте Авторіві варто поміркувати про таке питання - а чи спроможне це Видавництво реалізувати ті права, котрі бажає отримати?*

2.4. Враховуючи умови, викладені у п. п.2.1.-2.3. Договору, на весь термін дії Угоди, Автор не має права:

2.4.1. Робити будь-які розпорядження щодо використання Твору (як у повному обсязі, так і в будь-якій його частині) у будь-якій формі і будь-яким способом будь-якою мовою, окрім клінгонської, без письмової згоди на те Видавництва.

2.4.2. Передавати Твір (як у повному обсязі, так і в будь-якій його частині) у будь-якій формі будь-якому видавцеві на території України та за її межами або розмножувати його в будь-який інший спосіб будь-якою мовою, окрім клінгонської.

2.4.3. Передавати будь-яке із прав, зазначених у п. п.2.1.-2.3. даної Угоди будь-якій третій стороні.

Ці застереження 2.4. не є обов'язковими, хоча іноді не зайвим буває нагадати.

3. СТРОКИ І ПОРЯДОК ПЕРЕДАННЯ ТВОРУ

3.1. Ліцензіар передає Ліцензіату повний, придатний до редагування і макетування рукопис Твору в електронному вигляді не пізніше **18 термідора 2013 р.**

3.2. Комплекс прав, передбачений пунктами 2.1.-2.3. Договору, вважається таким, що передано, з моменту підписання Сторонами Акту приймання - передавання.

4. ПЛАТА ЗА ВИКОРИСТАННЯ ТВОРУ І ПОРЯДОК РОЗРАХУНКІВ

4.1. За видання Твору самим Видавництвом, Ліцензіат сплачує Ліцензіарові плату (роялті) у формі:

4.1.1. XXXX гривень авансом;

4.1.2. Відсотки від проданих (сплачених) екземплярів Твору (роялті), в тому числі у текстовому електронному вигляді, 3-10% від відпускної ціни.

4.1.3. Відсотки від проданих екземплярів (роялті) нараховуються один/два рази на рік (*вказуються числа*) (далі звітні періоди).

При цьому калькуляція роялті здійснюється в наступному порядку та за наступною схемою (формулою): За умови, що сума відсотків від проданих екземплярів перебільшить суму авансу вказаного в п. 4.1.1. Договору (за результатом одного чи декількох звітних періодів або на дату першої калькуляції), різниця підлягає виплаті Ліцензіару у строки вказані в Договорі. Після сплати такої різниці, нарахування та виплата відсотків від проданих екземплярів здійснюється без урахування платежу вказаного в п. 4.1.1.

4.2. Винагорода (роялті) виплачується в наступному порядку та у терміни:

4.2.1. Одноразовий авансовий платіж (п. 4.1.1.) виплачується готівкою або на розрахунковий рахунок протягом 30 банківських днів після остаточного приймання Твору, що фіксується шляхом підписання Сторонами Акту прийому - передачі.

4.2.2. Роялті виплачується протягом 30 банківських днів після закінчення кожного звітного періоду протягом усього строку дії ліцензії шляхом виплати готівкою або на розрахунковий рахунок.

4.3. Перша калькуляція роялті буде здійснена XX числа місяця 2013 р.

4.4. У разі виникнення додаткових каналів продажу Ліцензіата на них розповсюджуються відсоткові ставки вказані в підпункті 4.1.2. без внесення змін до цього Договору.

Також у цій частині Договору варто зафіксувати розподіл відсотків від продажу прав Видавництвом третім особам.

5. ФОРС-МАЖОРНІ ЗАСТЕРЕЖЕННЯ

5.1. Сторони погодилися, що в разі виникнення форс-мажорних обставин (дії нездоланної сили, яка не залежить від волі Сторін), а саме: війни, воєнних дій, блокади, ембарго, інших міжнародних санкцій, валютних обмежень, інших дій держав, які унеможливають виконання Сторонами своїх зобов'язань, пожеж, повеней, іншого стихійного лиха чи сезонних природних явищ, зокрема таких як замерзання моря, проток, портів тощо, закриття шляхів, проток, каналів, перевалів, Сторони звільняються від виконання своїх зобов'язань на час дії зазначених обставин. У разі коли дія зазначених обставин триває більш як 90 (дев'яносто) календарних днів, кожна із Сторін має право на розірвання Договору і не несе відповідальності за таке розірвання за умови, що вона повідомить про це іншу Сторону не пізніше як за XX календарних днів до розірвання.

6. КОНФІДЕНЦІЙНІСТЬ

6.1. Сторони зобов'язуються:

6.1.1. Не розголошувати до моменту опублікування Твору Ліцензіатом будь-яку інформацію (за винятком узгодженої Сторонами рекламної інформації) щодо змісту Твору і строків його першої публікації.

6.1.2. Сторони погодилися, що комерційна інформація не може передаватися третім особам без попередньої письмової згоди іншої Сторони договору, крім випадків, коли таке передавання пов'язане з одержанням офіційних дозволів, документів для виконання договору або сплати податків, інших обов'язкових платежів, а також у випадках, передбачених чинним законодавством, яке регулює зобов'язання Сторін Договору.

Іноді Видавництво вимагає від Автора дотримуватися тотальної секретності. Спробуємо визначити справжні причини такої вимоги.

7. ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ СТОРІН

7.1. **Обов'язки Ліцензіата:**

7.1.1. Видавництво зобов'язується вказувати наступну інформацію у кожному примірнику Твору:

© Іздриченко Іздрик І., 2013.

© Видавництво «Вишивані рушнички», видання українською мовою, 2013

7.1.2. Здійснити весь комплекс видавничо-поліграфічних робіт, але не порушувати загальну ідею та сутність Твору шляхом змін, внесених до Твору у ході переробки і редагування.

7.1.3. Ліцензіат має право змінити назву Твору у ході переробки і редагування за згодою Автора.

7.1.4. На вимогу Автора надати можливість читати чисту коректуру Твору, перед першим тиражуванням шляхом передачі у електронному вигляді у строк Х днів від дня вимоги.

Якщо після надання коректури протягом ХХ календарних днів Автор не повідомить Видавництво про необхідність внесення змін до коректури, вона вважається такою, що погоджена.

Так само погоджується обкладинка, художнє оформлення тощо.

7.1.5. Надавати Ліцензіару інформацію про використання Твору, а саме: дата початку тиражування та продажу Твору, шляхом письмового повідомлення.

7.1.6. Здійснити першу публікацію Твору не пізніше 3-9-12 місяців від дати підписання Угоди.

7.1.7. Підготувати промоційні матеріали про Автора і Твір англійською мовою і включити їх до каталогу прав Видавництва з подальшою презентацією цього каталогу на міжнародних книжкових виставках у яких бере участь Видавництво.

7.1.8. Дбати про реалізацію прав, переданих Автором за цією Угодою і представляти інтереси Автора при використанні Твору як на території України так і на будь-якій території за її межами.

Іноді в «Правах та обов'язках» варто прописати промоційні та рекламні заходи. Або підписати Додаткову Угоду.

7.2. Права Ліцензіата:

7.2.1. Розповсюджувати залишки тиражу, якщо такі є, після дати закінчення дії Договору: з виплатою роялті згідно п.п. у разі продажу екземплярів Твору за ціною вищою від собівартості, та без виплати роялті у разі продажу залишків нижче собівартості або за собівартістю.

7.3. Права Ліцензіара:

7.3.1. Отримати ХХ примірників твору безкоштовно, як авторські примірники.

7.3.2. Купити ХХ примірників Твору зі ХХ % знижкою.

7.3.3. Примірники отримані Автором за п. 7.3.1. та 7.3.2. цієї Угоди не можуть продаватися далі будь-яким способом.

7.3.4. У разі визнання Ліцензіата банкрутом, та в разі порушення умов Договору і якщо це порушення не буде виправлено протягом Х місяців, Ліцензіар має право припинити зобов'язання по Договору, шляхом односторонньої відмови від зобов'язань. Така відмова має бути виконана у письмовій формі.

8. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ СТОРІН ЗА ПОРУШЕННЯ ДОГОВОРУ

8.1. У випадку порушення зобов'язання, що виникає з цього Договору (далі «порушення Договору»), Сторона несе відповідальність, визначену цим Договором та (або) чинним законодавством України.

8.1.1. Порушенням Договору є його невиконання або неналежне виконання, тобто виконання з порушенням умов, визначених змістом цього Договору.

8.1.2. Сторона не несе відповідальності за порушення Договору, якщо воно сталося не з її вини (умислу чи необережності).

8.1.3. Сторона вважається невинуватою і не несе відповідальності за порушення Договору, якщо вона доведе, що вжила всіх залежних від неї заходів щодо належного виконання цього Договору.

8.2. Ліцензіар несе відповідальність за достовірність викладених у Творі фактів, цитат, посилань на законодавство, офіційну документацію, та (або) за наукову обґрунтованість Твору. У випадку виявлення недостовірних даних після оприлюднення Твору Ліцензіар відшкодовує Ліцензіату додаткові матеріальні витрати, пов'язані з усуненням виявлених недоліків.

8.2.1. У разі виявлення вказаного в процесі редагування та коректури, Ліцензіар має право односторонньої відмови від договору. В цьому разі все сплачене за договором підлягає поверненню Ліцензіату в указаний ним строк.

8.3. Ліцензіар несе відповідальність перед третіми особами, що заявили свої права на Твір, або інші об'єкти інтелектуальної власності які було застосовано у Творі, і відшкодує Ліцензіату усі витрати, спричинені позовами третіх осіб про порушення авторських та інших прав, а також упущену вигоду і моральну шкоду.

8.4. У разі невиконання Ліцензіаром п. 3.1. Договору, сума паушального платежу зменшується на 0,1% за кожний день прострочення.

8.5. За несвоєчасну оплату Ліцензіат виплачує 0,1% за кожний день прострочення.

9. АРБІТРАЖ

9.1. Усі спори, що виникають з цього Договору або пов'язані із ним, вирішуються шляхом переговорів між Сторонами.

9.2. Якщо відповідний спір неможливо вирішити шляхом переговорів, він вирішується в судовому порядку за встановленою підвідомчістю та підсудністю такого спору відповідно до чинного в Україні законодавства.

10. ДІЯ ДОГОВОРУ

10.1. Цей Договір вважається укладеним і набирає чинності з моменту його підписання Сторонами та його скріплення печаткою Ліцензіата.

10.2. Строк цього Договору починає свій перебіг у момент, визначений у п. ХХ цього Договору та закінчується **27.09. 2016 р.**

10.3. Закінчення строку цього Договору не звільняє Сторони від відповідальності за його порушення, яке мало місце під час дії цього Договору.

10.4. Зміни у цей Договір можуть бути внесені тільки за домовленістю Сторін, яка оформлюється додатковою угодою до цього Договору.

10.5. Зміни у цей Договір набирають чинності з моменту належного оформлення Сторонами відповідної додаткової угоди до цього Договору, якщо інше не встановлено у самій додатковій угоді, цьому Договорі.

10.6. Дія Угоди припиняється достроково у разі отримання **Автором** письмової заяви **Видавництва** про припинення дії Угоди за таких умов:

10.6.1. якщо **Видавництво** не має наміру подальшого використання **Твору**.

10.6.2. Дія Угоди припиняється достроково у разі отримання **Видавництвом** письмової заяви **Автора** про припинення дії Угоди і лише за таких умов:

7.3.1. порушення **Видавництвом** своїх зобов'язань за цією Угодою;

7.3.2. якщо **Видавництво** упродовж ХХ од моменту підписання цієї Угоди не уклало ні однієї ліцензійної угоди на використання **Твору** третіми особами передбаченої ч. 2. цієї Угоди;

10.7. Цей Договір вважається розірваним з моменту належного оформлення Сторонами відповідної додаткової угоди до цього Договору, якщо інше не встановлено у самій додатковій угоді.

11. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

11.1. Усі правовідносини, що виникають з цього Договору або пов'язані із ним, у тому числі пов'язані із дійсністю, укладенням, виконанням, зміною та припиненням цього Договору, тлумаченням його умов, визначенням наслідків недійсності або порушення Договору, регламентуються цим Договором та відповідними нормами чинного законодавства України, а також застосовними до таких правовідносин звичаями ділового обороту на підставі принципів добросовісності, розумності та справедливості.

11.2. Після підписання цього Договору всі попередні переговори за ним, листування, попередні договори, протоколи про наміри

та будь-які інші усні або письмові домовленості Сторін з питань, що так чи інакше стосуються цього Договору, втрачають юридичну силу, але можуть братися до уваги при тлумаченні умов цього Договору.

11.3. Сторона несе повну відповідальність за правильність вказаних нею у цьому Договорі реквізитів та зобов'язується своєчасно у письмовій формі повідомляти іншу Сторону про їх зміну, а у разі неповідомлення несе ризик настання пов'язаних із цим несприятливих наслідків.

11.4. Додаткові угоди та додатки до цього Договору є його невід'ємною частиною і мають юридичну силу у разі, якщо вони викладені у письмовій формі, підписані Сторонами та скріплені печаткою Ліцензіата. Додаткові угоди та додатки до цього Договору передані за допомогою факсимільного зв'язку, мають силу оригіналу.

11.5. Договір складено у двох примірниках, по одному примірнику для кожної з сторін, всі примірники мають однакову юридичну силу.

12. РЕКВІЗИТИ СТОРІН:

ЛІЦЕНЗІАР:

Іздриченко Іздрик Іздрикович
паспорт серія КУ XXXXXX, виданий
.....
ідентифікаційний код XXXXXXXXXX

Рахунок в гривнях:

Одержувач: XXXXXXXXXX

Найменування банку: XXXXXXXX

Номер рахунку: XXXXXXXXXXXXXXXX

МФО: XXXXXX, ЄДРПОУ: XXXXXXXX

Призначення платежу:

одержувач Іздриченко Іздрик

Іздриковіч

Номер картки одержувача:

XXXXXXXXXXXXXXXXXX

Усі податки сплачено

ЛІЦЕНЗІАТ:

XXXXX, м. Санта Матильда,
вул. Нова, б. 10;

р/р XXXXXXXXXXXXXXXX у АТ
«Банкувбанк» м.Київ
МФО XXXXXX

Свідоцтво про реєстрацію
платника податку на
додану вартість
№ XXXXXXXX
ІПН № XXXXXXXXXXXXXXXX

ПІДПИСИ СТОРІН:

ЛІЦЕНЗІАР

За ЛІЦЕНЗІАТА
Директор видавництва
«Вишивані рушнички»

/ Іздриченко І.І. /

/Гусак Р.С./
м.п.

Юка Гаврилова:

НАЯВНІСТЬ ЛІТЕРАТУРНОГО АГЕНТА НЕ ДОДАЄ МИТЦЕВІ ТАЛАНТУ, ПРОТЕ ЗНАЧНО ПОЛЕГШУЄ ЖИТТЯ

Юка Гаврилова - очільниця юридичного бюро Київської незалежної медіапрофспілки, а в книжковому світі відома як літературний агент. Закордонні підручники з видавничої справи присвячують цілі розділи, щоб висвітлити специфіку діяльності цих літмодераторів, їхню важливу роль у комунікації між автором і видавцем. В Україні на літературних агентів ніхто не навчає, немає курсів і обмаль представників цієї професії. Та все ж є приємні і яскраві винятки.

Про працю літературного агента

У цивілізованому світі давно існує інститут агентів й він пречудово діє в усіх мистецьких сферах. Художники, музиканти, письменники, актори, модельєри, фотографи... - фактично всі, хто виробляють творчий продукт - мають своїх представників у діловому світі. Творець без агента там просто нонсенс. Без агента він невидимий для видавництва, галереї, театру, кінокомпанії тощо, бо погодьтеся, для успішної, взаємовигідної співпраці між двома різними середовищами - світом митців та світом ділових людей - мусить існувати медіатор, посередник. Звісно, наявність агента не додає митцеві таланту, не гарантує зірчаного статусу й величезних гонорарів, проте значно полегшує життя, заощаджує час та сили саме для творчості. А з іншого боку, діловій людині саме з агентом, а не митцем, легше вирішувати ділові питання.

Про обов'язки українського літературного агента

Базові обов'язки прості - укладати чи розривати контракти, стежити за термінами, контролювати звітність, вирішувати конфліктні чи кризові ситуації, робити промоцію книжці й авторові. Передаю або повертаю авторські та суміжні права. Контролюю звіти по роялті. Також організовую презентації книжок, творчі зустрічі, виступи, спілкування з медіа. Функції доволі широкі й різноманітні. Не завжди суто агентські, почасти продюсерські, редакторські.

Про клієнтів літературного агента

Мій потенційний клієнт повинен, як мінімум, вміти й любити не лише писати, а й читати, сприймати критику, мати хист до аналізу та почуття гумору, бачити мету, розуміти власні межі, вміти чекати й довіряти. От такий комплект. Я не висуваю якихось вимог до жанру, віку, статі, сексуальної орієнтації, політичних уподобань та ступеню зірчаності. Здається на позір занадто розпливчасті рамки, однак крізь них проходять далеко не всі.

Взагалі все починається з тексту - я не працюю з текстами, у якості котрих маю сумніви або відверто ними незадоволена. Мені може не подобатись жанр, але сам твір мусить бути якісним. Агент має правильно оцінити твір, бути впевненим в його літературних кондиціях та комерційних перспективах і чітко розуміти, якому видавництву і як саме запропонувати цей текст. Бувають випадки, коли я відмічаю потенціал тексту, однак повертаю автору на переробку разом з моїми зауваженнями, або сама редакую чи передаю редакторові. Й лише після таких косметичних процедур текст пропонується видавцеві. Я намагаюсь не отримувати відмов від видавництв, хоча вони інколи трапляються.

Найдовше, а це вже 21 рік, я працюю з Олександром Красюком. З деякими письменниками історія співпраці триває 5-7 років, як-от з Юрієм Іздриком чи Іреною Карпою. З Андрієм Кокотюхою трохи більше трьох років. З братами Капрановими, Маріанною Маліною, Наталією Юницькою, Андрієм Котлярчуком, Сергієм Лободою - з кимсь рік, з кимсь трохи більше. Якись історії тривають або закінчуються, якись тільки розпочинаються.

Про інтереси сторін договору

Я на стороні справедливості й логіки. Звісно, найперше я представляю інтереси автора, однак ці інтереси не висять у порожнечі, не є абсолютом. Книжки - то є бізнес, тож за визначенням тут ми маємо багато чііх іще інтересів. Я на боці справедливого балансу цих всіх інтересів, тобто за рівноправні, партнерські, чесні й прозорі стосунки. Іноді в видавничих договорах у одної сторони купа прав, а в іншої - самісінькі обов'язки. Це справедливо? Звісно, ні. Тому мої клієнти ніколи таких ганебних контрактів не підписують. Якщо автор несе відповідальність за невчасну здачу твору, то й видавець має нести відповідальність за невчасну виплату винагороди, чи не так? Тому я намагаюся робити договори максимально симетричними.

Про промоцію книжок українських авторів

Кожна книжка - індивідуальність, тож і методи просування індивідуальні. Ти ніколи не знатимеш, що ж спрацювало насправді. Це як гени - неймовірна кількість комбінацій, і щоразу новий продукт. Є місця, де презентація книжки так само недоречна, як у лазні людина в смокінгу. Доречність та вчасність - дві мої улюблені умови гарної промоції. Іноді це роблю я, іноді працюю з іншим агентством, яке просуває авторів закордон. Треба сказати, що цей процес поки що кволенький такий. Культурна Україна світу практично невідома, тож і цікавості до нашої сучасної літератури нема звідки взятися. Й це не дивно, закономірно скоріше. Як ми можемо бути цікаві стороннім, якщо собі нецікаві?

Про складності роботи літературного агента

Головною залишається складність розуміння партнерами - автором та видавцем, балансу інтересів. Бувають ситуації, нечасто, хвала богам, коли я стаю на захист прав видавця, бо автор їх безсоромно порушує, наприклад, передавши на чітко визначений період виключні права одному з видавництв й отримавши за це гроші, тут же продає права на той самий твір іншому видавництву. Низька правосвідомість не робить честі ані авторам, ані видавцям, як і нехтування своїми обов'язками.

Дуже довго можна говорити про вади влади, законодавства, несприятливі історичні й культурні обставини. Проте я акцентую складну, хоча й очевидну проблему не стільки книговидавничої справи, скільки України в цілому - в цій країні дуже мало читачів. Багато автомобілістів, володарів нерухомості, людей з різноманітними дипломами, любителів пива, засмаги й здорового способу життя, а читачів - трішечки. В офіційному споживчому кошику пересічного громадянина України ти не знайдеш книжок та журналів. Їх туди не поклали ті, хто той кошик складав.

(за матеріалами: <http://bukvoid.com.ua/digest/2011/11/09/112252.html>;

<http://www.chytomo.com/rozdil/epichnyy-heroy/yuka-havrylova-nayavnist-literaturnoho-ahenta-ne-dodaye-myttsevi-talantu-prote-znachno-polehshuye-zhyttya.html>;

<http://www.misto.zp.ua/article/articles917.html>)

Ця публікація розроблена в рамках проекту
«Book Platform» фонду «Next Page»

www.npage.org www.bookplatform.org

Основні партнери: ГО «Форум видавців» (Україна),
Національна асоціація видавців (Вірменія), Асоціація видавців Грузії (Грузія).

